

پنجمین همایش سراسری راهکارهای ارتقای سلامت و چالش‌ها با محوریت خود مراقبتی (Self Care)

کد ۱۱۷۷

خود مراقبتی در سرطان دهانه رحم بر اساس مدل مراحل تغییر رفتار

کبری خواجوی شجاعی^۱، ناهید خلدی^۲، دکتر اشرف پیراسته^۳

۱. مربی گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی، مامایی، بهداشت مادر و کودک، دانشکده پزشکی، دانشگاه شاهد، تهران
۲. مربی گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی، علوم بهداشتی در تغذیه، دانشکده پزشکی، دانشگاه شاهد، تهران
۳. استادیار گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی، دکترای آموزش بهداشت، دانشکده پزشکی، دانشگاه شاهد، تهران

prskhajavi@yahoo.com

مقدمه و هدف: سرطان دهانه رحم شایع‌ترین عامل مرگ زنان در کشورهای در حال توسعه است که به دلیل دارا بودن یک دوره طولانی قبل از تهاجم، در دسترس بودن برنامه غربالگری مناسب و درمان موثر ضایعات اولیه به عنوان یک سرطان قابل پیشگیری شناخته شده است. با توجه به اینکه تست پاپ اسمیر که یک تست ارزان و موثر در غربالگری سرطان دهانه رحم است و در سیستم بهداشتی کشور انجام می‌شود، اما مطالعات مختلف نشان دهنده ی عدم استقبال از این تست می‌باشد پژوهش حاضر باهدف سنجش میزان خود مراقبتی براساس تعیین مراحل تغییر رفتار انجام شد.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر از نوع توصیفی-تحلیلی است که به صورت مقطعی در بهمن ماه ۹۲ در مراکز بهداشتی درمانی شرق تهران بر روی ۲۰۰ نفر از زنان متاهل انجام شد. ابزار جمع‌آوری اطلاعات در این پژوهش پرسشنامه بود که شامل: سئوال‌ات دموگرافیک، سئوال‌ات سازه خودکارآمدی، سئوال‌ات مراحل تغییر رفتار و سئوال‌ات مربوط به سازه‌های مدل اعتقاد بهداشتی بود. داده‌ها پس از گردآوری با استفاده از نرم افزار آماری SPSS (نسخه ۱۶) و آزمون‌های آماری کای دو، تی مستقل، همبستگی اسپیرمن و رگرسیون لوجستیک مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند ($P \leq 0.05$).

یافته‌ها: افراد مورد مطالعه از نظر سن، بین ۱۸ تا ۷۰ سال با میانگین سنی $9/88 \pm 33/15$ بودند. مدت ازدواج ۴۶ تا ۱ سال با میانگین $10/32 \pm$ سال بود، از نظر شغل، خانه دار (۶۶٪) بود. ۳۱٪ از شرکت کنندگان تاکنون تست پاپ اسمیر انجام نداده بودند. نتایج مطالعه در زمینه مراحل تغییر رفتار تست پاپ اسمیر نشان داد ۱۲۲ نفر (۶۱٪) آنان خود مراقبتی (مجموع مراحل عمل و بقاء) داشتند. بین خودکارآمدی زنان مورد مطالعه و خود مراقبتی آنها در انجام تست پاپ اسمیر، ارتباط آماری معنی داری وجود نداشت ($P < 0/33$).

استنتاج: در این مطالعه زنان علیرغم خودکارآمدی بالا از نظر خود مراقبتی جهت انجام تست پاپ اسمیر در سطح پایین بودند. که این می‌تواند مربوط به شرایط و ویژگی تست پاپ اسمیر باشد.

کلمات کلیدی: خود مراقبتی، سرطان دهانه رحم، مرحل تغییر رفتار، پاپ اسمیر